Research in Sport Management and Motor Behavior
KHARAZMI UNIVERSITY
Print ISSN: 2252-0716 - Online ISSN: 2716-9855

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

Modeling Entrepreneurial Intention Based On The Climate of Sports Science Faculties And Students' Entrepreneurial Skills

Mohamad Hasan Peymanfar[1] Mahdi Akbarian[2*] Seyede Zahra Noorani[3]

1.Physical Education and Sport Science Faculty, Asisstante professor of sport management, Kharazmi University, Tehran, Iran.
2.Master's degree in Sports Marketing Management, Kharazmi University, Tehran, Iran.
3.Master's degree in Sports Marketing Management, Kharazmi University, Tehran, Iran.

corresponding author: Mahdi Akbarian, mahdiakbarian33@gmail.com

ARTICLE INFO

Article type
Research Article

Article history
Received: 29-4-2023
Revised: 13-6-2023
Accepted: 31-5-2023

KEYWORDS:
Graduates,Sports Industry,Sports Sciences,Sustainable Employment

How to Cite:
Mohamad Hasan Peymanfar, Mahdi Akbarian, Seyede Zahra Noorani. **Modeling Entrepreneurial Intention Based On The Climate of Sports Science Faculties And Students' Entrepreneurial Skills,** *Research in Sport Management & Motor Behavior*, 2024: 14(27): 224-245

ABSTRACT

One of the most practical fields of entrepreneurship is sports and the sports industry. Therefore, educating of expert entrepreneurs can play an important role in the dynamics of this field. The research method of the present study was descriptive of the correlation type and based on structural equation modeling. The statistical population of the research included undergraduate students of universities in Tehran province including (Tehran University, Shahid Beheshti University, Kharazmi University, Al-Zahra University, Allameh Tabatabai University) in the academic year 2022-2023, 400 people were selected using stratified random sampling method. The tools of this research included university climate questionnaires (Luthje and Frank, 2004), entrepreneurial skills (Linan, 2008) and entrepreneurial intention (Linan and Chen, 2009). The data were analyzed using the structural equation modeling method. The findings showed that the variable of faculty climate had a positive and significant effect on the variables of entrepreneurial intention and skill, and the variable of entrepreneurial skill had a positive and significant effect on the variable of entrepreneurial intention. The climate of universities can be a platform for the development of entrepreneurial skills and capabilities of people, and this factor increases their entrepreneurial intention with the effect it has on people's skills in the field of entrepreneurial capabilities.

Published by *Kharazmi University, Tehran, Iran*. Copyright(c) The author(s) This is an open access article under the CC BY-NC license (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی

دانشگاه خوارزمی

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]

[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

مدل‌سازی قصد کارآفرینی مبتنی بر جو دانشکده‌های علوم ورزشی و مهارت کارآفرینی دانشجویان

محمدحسن پیمان‌فر[۱] مهدی اکبریان[۲*] سیده زهرا نورانی[۳]

۱. استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه خوارزمی،تهران، ایران.
۲. دانش‌آموخته کارشناسی‌ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.
۳. دانش‌آموخته کارشناسی‌ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

نویسنده مسئول: مهدی اکبریان mahdiakbarian33@gmail.com

اطلاعات مقاله:

نوع مقاله: علمی–پژوهشی

دریافت: ۱۴۰۳/۲/۹

ویرایش: ۱۴۰۳/۳/۲۳

پذیرش: ۱۴۰۳/۳/۱۰

واژه های کلیدی:

جو دانشکده، قصد کارآفرینی، مهارت کارآفرینی، دانشجویان علوم ورزشی، صنعت ورزش

ارجاع:

محمدحسن پیمان‌فر، مهدی اکبریان، سیده زهرا نورانی. **مدل‌سازی قصد کارآفرینی مبتنی بر جو دانشکده‌های علوم ورزشی و مهارت کارآفرینی دانشجویان.** *پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی*، ۱۴۰۳: ۱۴(۲۷): ۲۴۵-۲۲۴

چکیده

یکی از کاربردی‌ترین زمینه‌های کارآفرینی، ورزش و صنعت ورزش است؛ لذا تربیت کارآفرین متخصص می‌تواند نقش مهمی در پویایی این حوزه داشته باشد. روش پژوهش مطالعه حاضر توصیفی از نوع همبستگی و بر اساس مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری تحقیق شامل دانشجویان کارشناسی دانشگاه‌های استان تهران شامل (دانشگاه تهران، دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه خوارزمی، دانشگاه الزهرا، دانشگاه علامه طباطبائی) در سال تحصیلی ۰۲ -۱۴۰۱ بود که ۴۰۰نفر با استفاده از روش نمونه گیری طبقه ای تصادفی انتخاب شدند. ابزارهای این پژوهش شامل پرسشنامه های جو دانشگاه (لاسیج و فرانک ۲۰۰۴)، مهارت کارآفرینی (لینان۲۰۰۸) و قصد کارآفرینی (لینان و چن۲۰۰۹) بود. داده‌ها با استفاده از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد که متغیر جو دانشکده‌ها بر متغیرهای قصد و مهارت کارآفرینی تأثیر مثبت و معناداری داشته است همچنین متغیر مهارت کارآفرینی بر متغیر قصد کارآفرینی تأثیر مثبت و معناداری داشته است. جو دانشگاه‌ها می‌تواند بسترساز رشد مهارت‌ها و توانمندی‌های افراد کارآفرینی باشد و این عامل با تأثیری که بر مهارت افراد در زمینه قابلیت‌های کارآفرینی می‌گذارد، قصد کارآفرینی آنان را افزایش می‌دهد.

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]

[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

Extended Abstract

The increase in national competitiveness leads to enhanced competitiveness of firms, which is a crucial factor in economic development(1). Nowadays, governments require the creation of new markets, products, and services for economic development and innovation to sustain themselves in the global economic cycle. Consequently, entrepreneurship is highly regarded for all businesses in all sectors, and various organizations must enhance entrepreneurial skills within their human resources. Additionally, given the rising unemployment rates among youth, especially university graduates, providing entrepreneurship education to students is crucial(2). Entrepreneurship education refers to a program or process that enhances and strengthens entrepreneurial skills. In fact, entrepreneurs and employers seek to attract graduates with good entrepreneurial skills so that they can address real-life challenges and also start their own businesses(3). Furthermore, sports, as an area widely recognized at both societal and global levels, represents a relatively new field for entrepreneurship studies and research. Therefore, it is necessary to emphasize entrepreneurial skills in the curriculum of physical education and sports science students(4). Hess (2016) stated that entrepreneurship can be measured in two ways: first, actual entrepreneurship, which refers to individuals who have actually started a business, and second, latent entrepreneurship or entrepreneurial intent, which refers to individuals intending to start a business(5). Entrepreneurship is an intentional process driven by intent, where a significant portion of it takes shape at least one year before initiating new investment(6). This definition acknowledges the relationship between entrepreneurship and entrepreneurial intent. Entrepreneurship is defined as a behavior based on conscious intent and will; in other words, before engaging in entrepreneurial behavior (action), one must have the intention to act(7). When students have limited information about entrepreneurship, entrepreneurship courses have a significant impact on their entrepreneurial intentions; a random study on 3775 graduates from 1985 to 2009 showed that taking two or more entrepreneurship courses had a positive effect on students' entrepreneurial goals and their ability to become actual entrepreneurs(8). Entrepreneurship education provides foundational knowledge

and stimulates entrepreneurial thinking. Although entrepreneurship involves high-risk activities and high uncertainty, entrepreneurship education can enhance potential entrepreneurs' knowledge and capabilities, increase their entrepreneurial self-efficacy, and consequently elevate their entrepreneurial intentions(8). Entrepreneurship education has been recognized as a necessity in most advanced countries and even in developing countries, dispelling the notion that entrepreneurs possess inherent characteristics(8-9). Bayan et al. (2021) also emphasized that entrepreneurship education significantly influences entrepreneurial intentions(10). Additionally, the research findings of Hindayati and colleagues (2020) demonstrated that entrepreneurship education impacts both students' entrepreneurial goals and entrepreneurial mindset(6). According to González-Serrano et al. (2017), the sports industry requires continuous growth in products, services, technology, and market development through entrepreneurship(2). The advantage of sports entrepreneurship can be seen as a way to increase new businesses and gain a broader understanding of the sports industry through entrepreneurial behaviors(11).

Methods:

The current research is a type of descriptive research based on structural equations that was conducted in the field. In terms of purpose, it is part of applied research and in terms of data collection method, it is a survey. The research population was the undergraduate students of physical education and sports sciences faculties of Tehran province (University of Tehran, Shahid Beheshti University, Kharazmi University, Al-Zahra University and Allameh Tabatabai University). Based on the Morgan table and based on the unlimited sample size, 400 questionnaires were distributed in an equal and random stratified manner after the necessary coordination between the students, and finally 391 questionnaires were collected and analyzed. The tools of this research included university climate questionnaires (Lasage and Frank, 2004), entrepreneurial skills (Linan, 2008) and entrepreneurial intention (Linan and Chen, 2009), which were translated into Persian in a three-step method. In order to evaluate content and form validity, sports management professors (6 people) were asked for their opinions. After verifying the content validity, first, the tool was distributed among

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

40 people from the statistical population in a guide study, and Cronbach's alpha coefficient was calculated to calculate reliability. Finally, the structure of the questionnaire and the structure of the research were checked using the factor analysis method (CF) using PLS software version 3.2.8 and the optimal fit was obtained.

Results:

Based on Table 1 of structural model fit, the following results can be considered for testing research hypotheses. The climate of sports science faculties has a positive and significant effect on students' entrepreneurial intention (β=0.282, t=6.895). Another finding of the research showed that the climate of sports science faculties is positive and significant on entrepreneurial skills (β = 0.195, t = 3.781). Another part of the research results showed that the effect of entrepreneurial skills on students' entrepreneurial intention is also positive and significant.

The fourth hypothesis: Considering the confirmation of the first three hypotheses, the Sobel test is used to check the significance of the indirect effect in the fourth hypothesis (Rahim Nia, 2016).

In the Sobel test, equation (1) is used for the significance of the mediating effect of one variable in the relationship between two other variables. (1)

$$\text{T-Value}=\frac{ab}{\sqrt{(as_b)^2+(bs_a)^2}}$$

In this regard, a is the direct effect of the independent variable on the mediator, b is the direct effect of the mediating variable on the dependent, Sa is the standard error of the effect of the independent variable on the mediator, and Sb is the standard error of the mediating effect on the dependent.

the amount of The Z-Value of the Sobel test was equal to 3.54, because it is greater than 1.96, it can be stated that at the 95% confidence level, the effect of the mediating variable of entrepreneurial skill in the relationship between the climate of sports science faculties and entrepreneurial intention It is meaningful.

Determining the intensity of the mediating effect: To determine the intensity of the indirect effect of the mediating variable, a statistic called VAF is used, which has a value between zero and one, and the closer this value is to one, the stronger

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

the effect of the mediating variable. has it. In fact, this value measures the ratio of the indirect effect to the total effect (Davari and Rezazadeh, 2013). The value of VAF is calculated from the following formula:

VAF=ab/(ab+c)

This means that approximately more than 22% of the total effect of sports science faculty climate on entrepreneurial intention is indirectly explained by the mediating variable of entrepreneurial skill, interaction ability.

Overall structural fit of the model

The second structural model fit index is the Q2 index. This criterion, which was introduced by Stone and Geiser (1975), determines the predictive power of the model in endogenous structures. If the value of the Q2 index is positive, it indicates that the fit of the model is favorable and the model is strong. It has good predictability (Hensler et al. 2009: 303).

GOF=$\sqrt{\overline{communalities} \times R^2}$ =$\sqrt{0.659 \times 0.170}$ =0.335

Considering that the mentioned criterion is equal to 0.335, therefore, according to the research of Vetels et al. (2009), the overall fit of the model is confirmed at a very strong level (19).

Table 1. Hypothesis test results

path between variables	t-value	p.value	sig	result
The climate of sports science faculties on entrepreneurial intention	6.895	0.282	0.001	Confirmation
The climate of sports science faculties on entrepreneurial skills	3.781	0.195	0.001	Confirmation
Entrepreneurial skill on entrepreneurial intention	9.425	0.421	0.001	Confirmation
The climate of sports science faculties considering the mediating role of entrepreneurial skill on entrepreneurial intention	3.545	0.22	0.001	Confirmation

Conclusion:

As mentioned, entrepreneurship, as a new and valuable concept, has attracted widespread attention from academic and university communities and is expected to be realized through support from other sectors of society such as industry,

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

business, trade, and markets, aiming for a longstanding desire for collaboration and coordination between universities and industry. Higher education, by transferring practical knowledge in the field of employment, creating the necessary skills and abilities in entrepreneurship, introduces entrepreneurial concepts into universities and changes the knowledge, attitudes, and skills of students towards entrepreneurship and becoming entrepreneurs. In this current study, with a focus on better understanding the relationship between university climate and students' entrepreneurial intentions through entrepreneurial skills, and considering the dynamism of entrepreneurship and its continuous changes in the work environment, there is a need for ongoing analysis. Factor analysis showed that the relationship between university climate and entrepreneurial skills has a significant impact on explaining students' entrepreneurial intentions. All latent variables have Cronbach's alpha values and composite reliability above 0.7, indicating that the model has good reliability. Moreover, the significant predictive power observed in the research model (all paths between research variables are greater than 0.96 and statistically significant) suggests that the structural model of the research provides good predictions. For instance, the average R2 for the mediating variable in the research is 0.322, indicating a good fit of the model. These findings demonstrate that the university climate and entrepreneurial skills have a significant impact on students' entrepreneurial intentions and abilities, and entrepreneurship education can be utilized as a critical factor in developing students' intentions and entrepreneurial skills. An entrepreneurial mindset can assist policymakers in better planning to foster an entrepreneurial culture. Additionally, an entrepreneurial mindset influences the performance of sports managers. To enhance students' attitudes towards entrepreneurship, actions such as visiting successful entrepreneurial ventures, inviting entrepreneurs to share their experiences in starting virtual businesses, and studying successful business cases are recommended. Innovation, creativity, and change are key and inevitable factors in sports.

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

مقدمه

افزایش رقابت پذیری ملی به دنبال آن رقابت پذیری بنگاه ها از عوامل مهم توسعه اقتصادی است(۱). امروزه، دولت‌ها برای توسعه اقتصادی و نوآوری، نیازمند ایجاد بازارها، محصولات و خدمات جدید هستند تا بتوانند در چرخه اقتصاد جهانی باقی بمانند. از این رو کارآفرینی برای تمامی کسب و کارها در تمام بخش‌ها بسیار مورد توجه است و سازمان‌های مختلف باید مهارت‌های کارآفرینی را در نیروی انسانی خود تقویت کنند. همچنین با توجه به افزایش نرخ بیکاری در میان جوانان، به ویژه فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها، آموزش کارآفرینی به دانشجویان بسیار حائز اهمیت است(۲)، منظور از آموزش کارآفرینی برنامه یا فرایندی تربیتی است که مهارت کارآفرینی را ارتقا داده و تقویت می‌نماید. در واقع، کارآفرینان و کارفرمایان، به دنبال جذب فارغ‌التحصیلانی با مهارت کارآفرینی خوب هستند تا آنان بتوانند در موقعیت‌های زندگی واقعی به حل مسئله بپردازند و نیز کسب و کار خود را راه‌اندازی کنند(۳) به علاوه، ورزش، به عنوان یکی از حوزه‌هایی که به طور گسترده در سطح جامعه و نیز در سطح جهانی، مورد توجه قرار می‌گیرد، حوزه‌ای نسبتا جدید برای مطالعات و تحقیقات کارآفرینی است. به همین جهت، نیاز است تا مهارت‌های کارآفرینی در برنامه درسی دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی، مورد توجه قرار گیرد(۴). هس (۲۰۱۶) اظهار داشت که از دو طریق میتوان کارآفرینی را اندازه گیری نمود: اول، کارآفرینی واقعی که دلالت بر افرادی دارد که به طور واقعی کسب وکاری را آغاز کرده اند و دوم، کارآفرینی پنهان و یا همان قصد کارآفرینانه که دلالت بر افرادی دارد که قصد آغاز کسب وکاری را دارند(۵). کارآفرینی فرآیندی ارادی و از روی قصد است که بخش زیادی از آن نیات، حداقل یک سال قبل از ایجاد سرمایه گذاری جدید، شکل گرفته اند(۶). این تعریف بر وجود رابطه بین کارآفرینی و قصد کارآفرینی اذعان دارد. میتوان گفت کارآفرینی به عنوان رفتاری تعریف شده است که مبتنی بر قصد و اراده ی آگاهانه باشد؛ به عبارت دیگر، پیش از آنکه فرد اقدام به رفتار (عمل) کارآفرینانه نماید، باید قصد اقدام داشته باشد(۷). از سویی وقتی دانشجویان درباره کارآفرینی اطلاعات کمی دارند، دوره های کارآفرینی تأثیر قابل توجهی بر قصد کارآفرینی آنها دارد؛ یک مطالعه تصادفی بر روی ۳۷۷۵ دانشجوی فارغ التحصیل از ۱۹۸۵ تا ۲۰۰۹ نشان داد که گذرلندن دو یا چند دوره کارآفرینی تأثیر مثبتی بر اهداف کارآفرینی دانشجویان و توانایی آنها برای کارآفرین شدن واقعی، داشته است. آموزش کارآفرینی دانش بنیادی را در اختیار افراد قرار میدهد و تفکر کارآفرینانه را تحریک می کند. اگرچه کارآفرینی فعالیتی با ریسک بالا و عدم قطعیت بالا است، آموزش کارآفرینی میتواند دانش و توانایی کارآفرینان بالقوه را بهبود بخشد، خودکارآمدی کارآفرینی آنها را افزایش داده و در نتیجه قصد کارآفرینی آنها را ارتقا دهد(۸)آموزش کارآفرینی در بیشتر کشورهای پیشرفته و حتی در کشورهای در حال توسعه به عنوان یک ضرورت مطرح شد و این تفکر که کارآفرینان دارای ویژگی ذاتی هستند، رد شده است(۸-۹). بیان و همکاران (۲۰۲۱) نیز تأکید داشتند، آموزش کارآفرینی تأثیر قلبل توجهی بر قصد کارآفرینی دارد(۱۰)، همچنین یافته‌های پژوهش هندلیاتیت و همکاران(۲۰۲۰) نشان داد که آموزش کارآفرینی هم بر روی اهداف کارآفرینی دانشجویان و هم بر طرز فکر

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

کارآفرینی تأثیر میگذارد(۶). طبق پژوهش گونزالس–سرانو و همکاران (۲۰۱۷). صنعت ورزش نیازمند رشد فزاینده‌ای در محصولات، خدمات، تکنولوژی و توسعه بازار به وسیله کارآفرینی می‌باشد(۲). مزیت کارآفرینی ورزشی را می‌توان به عنوان راهی برای چگونگی افزایش مشاغل جدید و درک زمینه گسترده تر صنعت ورزش از طریق رفتارهای کارآفرینی دانست(۱۱) منشا تحقیق در مورد مهارت و قصد کارآفرینی ناشی از سوالات ایجاد شده در مورد استفاده از عناصر جدید در بازار می باشد که شرایط فعلی را تسریع می‌کند. این بدان معناست که کارآفرینی ورزشی احتمالاً بر سایر بخش‌های اقتصاد تاثیر خواهد داشت(۱۲).

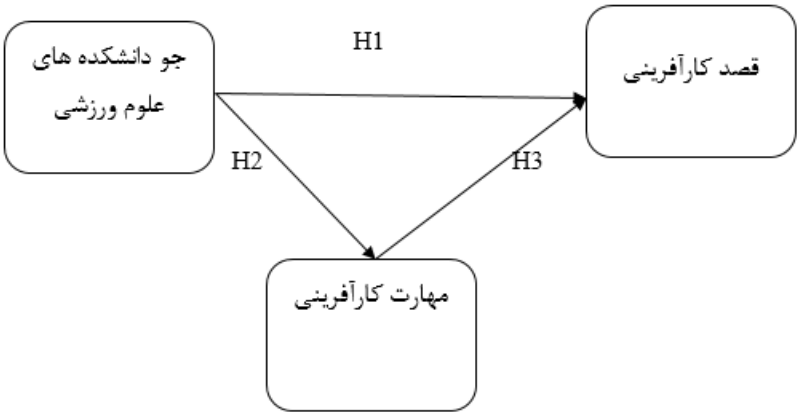
رشته تربیت‌بدنی و علوم ورزشی علی‌رغم پتانسیل‌های بالای کاری که دارد تعداد زیادی از فارغ‌التحصیلان این رشته فاقد شغل یا شغل مرتبط با این رشته هستند. در این بین کارآفرینی می‌تواند به‌عنوان یکی از راهکارهای جدی و مهم در دستور کار مدیران، برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران حوزه ورزش و اشتغال قرار گیرد. نکته مهم و قابل‌تأمل دراین‌ارتباط، کم‌بودن تعداد افرادی است که بتوانند فرصت‌های موجود را شناسایی نموده و در ضمن دارابودن روحیه ریسک‌پذیری، توفیق‌طلبی، خلاقیت، استقلال‌طلبی و کنترل درونی که از ویژگی‌های افراد کارآفرین است، نسبت به راه‌اندازی کسب‌وکار اقدام نمایند (۱۳). ورزش از عوامل بسیار مهم و اساسی تأمین سلامت و نشاط جامعه است که بر بهره‌وری ملی و در نتیجه بر رونق اقتصادی کشور تأثیر مثبت می‌گذارد. (۱۴) از طرفی توسعه کارآفرینی در دانشگاه‌ها می‌تواند تحت‌تأثیر دو عامل نهادی رسمی و عامل نهادی غیررسمی قرار بگیرد. از عوامل نهادی رسمی می‌توان به قوانین، ساختار و حاکمیت دانشگاه، برنامه‌های آموزش کارآفرینی و کسب‌وکار، سیاست‌ها و قوانین دولتی، ارتباط دانشگاه و صنعت، قوانین مالکیت فکری، ساختار آموزشی و پژوهشی دانشگاه و از عوامل نهادی غیررسمی می‌توان به نحوی اجرای قوانین، ملاحظات سیاسی، الگوی نقش، سیستم پاداش دانشگاهی و نگرش جامعه دانشگاهی اشاره کرد (۱۳). از آنجا که ورزش و کارآفرینی دارای ابعاد مشارکتی زیادی هستند از این رو هنگام تمرکز بر مهارت کارآفرینی دانشجویان دانشکده تربیت بدنی مورد توجه قرار می گیرد(۱۵). دانشگاه‌ها موظفند تا فضا و برنامه درسی خود را با چالش‌های واقعی دنیای امروزی هماهنگ و متناسب نمایند و استراتژی‌های یاددهی–یادگیری جدیدی را برای توسعه مهارت کارآفرینی تدوین و ارائه نمایند(۱۶)هرگونه تلاش برای بهبود تشویق کارآفرینی دانشجویان دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی از شواهد و مدارک تجربی قابل اعتماد استخراج شده از متن مربوط به جامعه هدف خاص بهره مند می شود(۱۵) قصد کارآفرینی تلاشی است که فرد برای انجام رفتار کارآفرینانه انجام خواهد داد. اکثر دانشجویان دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی به روش های متفاوت، مستقیم و غیرمستقیم با ورزش در ارتباط می‌باشند و دارای تعدادی از ویژگی های مربوط به کارآفرینی مثل عزم و انگیزه هستند که می‌تولند از طریق آموزش و تبدیل به اقدامات کارآفرینی, به حداکثر برسد(۱۷). در موارد بسیاری از تحقیقات پیشین به تئوری رفتار برنامه‌ریزی شده برای بررسی قصد کارآفرینی اشاره شده است. این تئوری بیان می‌کند که قصد کارآفرینی بر سه متغیر برانگیزاننده استوار است: کنترل رفتار مورد انتظار، نگرش نسبت به رفتار و هنجارهای ذهنی و هرچه رابطه معنادار مثبت‌تر باشد، قصد کارآفرینی

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

بیشـــتر خواهد بود(۲). در این زمینه مطالعه دهقان و پیمان فر(۲۰۲۱) نشـــان داد ســـه بعد تئوری رفتار برنامه‌ریزی‌شده شامل نگرش نسبت به رفتار، کنترل رفتاری درک شده و هنجارهای ذهنی بر قصد کارآفرینی دانشجویان علوم ورزشی تأثیر معناداری دارد(۱۸). در تحقیقات دیگری نیز بیان شده است که فرهنگ، ملیت و سـیسـتم آموزش کارآفرینی می‌توانند بر قصـد کارآفرینی تاثیرگذار باشـند(۴). در واقع توجه به کارآفرینی بدون در نظر گرفتن فرایندهای آموزشـی در دانشـگاه ها نمی تواند به ایده های پویا و نوآورانه منتهی گردد. سازوکارها، فرایندها، برنامه ها و فعالیت های آموزشی کارآفرینی در بستر دانشگاه ها، می تواند بستر رشد و ارتقای مهارت های کارآفرینی را فراهم نمایند. بنابراین می توان گفت که در کارآفرینی، محیط و جو دانشـگاه ها بسیار می تواند تاثیرگذار باشد یعنی برای ترویج کارآفرینی و افزایش قصد کارآفرینی در میان دانشجویان، لازم است شرایط، فرصت ها و امکانات مناسب و کافی در دانشگاه ها مهیا گردد. از آنجا که اعضای هیئت علمی دانشـگاه ها به مثابه ی مدیران میانی هسـتند که رابط مدیران ارشـد و دانشـجویانند، درک آنان از جو کارآفرینانه تاثیر بسـیار زیادی بر قصـد کارآفرینی دانشـجویان خواهد داشـت(۱۹). مهارت های کارآفرینی و قصـــد کارآفرینی در واقع یک زمینه نوپای تحقیقات کارآفرینی را تشـــکیل می دهد که از طریق افزایش تحقیقات، راهی برای انجام دارد (۱۲). از یک منظر، مفهوم جو کارآفرینی در ادبیات دانشـــگاهی مورد توجه قرار گرفته است، زیرا نشان داده شده است که بر نیات و اقدامات به سمت کارآفرینی تأثیر می گذارد. از این رو دانشگاه‌ها باید با برنامه‌ریزی سیاست‌های آموزشی مربوط به کارآفرینی، زمینه‌های یادگیری این مهارت‌ها را برای دانشـجویان در حال تحصـیل فراهم نمایند. پس، لازم اسـت تا به عوامل درونی (آموزش مهارت‌های کارآفرینی) و نیز عوامل بیرونی (محیط و عوامل موثر بر قصد کارآفرینی) توجه گردد(۲).

منحصـربه‌فرد بودن ورزش با درنظرگرفتن گسـترش کارآفرینی در صـنایع و سـازمان‌ها، فرصـت‌های پویایی را برای کارآفرینان فراهم کرده اسـت (۲۰)؛ از طرفی رشـد و توسـعه کارآفرینی به‌عنوان نیرومحرکه اصـلی در پیدایش کسـب‌وکارها و مشـاغل جدید مد نظر نسـل سـوم و چهارم دانشـگاه ها قرارگرفته اسـت. در این بین منابع و متخصصـان بیشـماری بر پتانسیل های بالای رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی برای کارآفرینی صحه گذاشته اند از طرفی تعداد فراوانی از دانش آموخته های دانشگاه ها در انتظار شـغل مناسـب به سـر می برند. همانگونه که بیان شد کارآفرینی و پرورش کارآفرین میتواند راهکاری بنیادی در این زمینه باشد. در این راستا و با توجه به آنچه بیان شد، هدف اصلی از این پژوهش بررسی رابطه جو دانشکده های علوم ورزشی تهران بر قصـد کارآفرینی دانشـجویان بواسـطه مهارت کارآفرینی می باشـد. در این راسـتا جهت پاسـخ به سـوالات و فرضـیات، نیاز به تعریف چارچوب مفهومی از رابطه جو دانشـگاه ها بر قصـد کارآفرینی بواسـطه مهارت کارآفرینی وجود دارد. در مدل مفهومی تحقیق ، روابط مفروض میان متغیر های تحقیق ارائه شده است که در آن جو دانشـگاه ها به عنوان متغیر مسـتقل و مهارت کارآفرینی به عنوان متغیر میانجی و قصـد کارآفرینی به عنوان متغیر وابسـته در نظر گرفته شـده اسـت. لذا مدل مفهومی تحقیق در قالب شـکل ۱ ارائه شـده است:

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

شکل ۱:چارچوب مفهومی تحقیق

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های توصیفی و مبتنی بر معادلات ساختاری است که به‌صورت میدانی انجام شد. از نظر هدف، جز پژوهش‌های کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها، پیمایشی است. جامعه پژوهش دانشجویان مقطع کارشناسی دانشکده‌های تربیت‌بدنی و علوم ورزشی استان تهران (دانشگاه تهران، دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه خوارزمی، دانشگاه الزهرا و دانشگاه علامه طباطبایی) بودند که بر اساس جدول مورگان و بر اساس حجم نمونه نامحدود، ۴۰۰ پرسشنامه به صورت طبقه ای برابر و تصادفی پس از هماهنگی لازم به صورت حضوری بین دانشجویان توزیع ودر نهایت ۳۹۱ پرسشنامه جمع آوری و مورد تحلیل قرار گرفت. ابزارهای این پژوهش شامل پرسشنامه های جو دانشگاه(لاسیج و فرانک۲۰۰۴)، مهارت کارآفرینی(لینان۲۰۰۸) و قصد کارآفرینی(لینان و چن۲۰۰۹) بود که به روش سه مرحله ای به زبان فارسی ترجمه شد. جهت ارزیابی روایی محتوایی و صوری از اساتید مدیریت ورزشی (۶نفر) نظرخواهی شد. بعد از تأیید روایی محتوایی، ابتدا ابزار ، در یک مطالعه راهنما بین ۴۰ نفر از جامعه آماری توزیع شد که برای محاسبه پایایی، ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد. نهایتاً ساختار پرسشنامه و سازه پژوهش با استفاده از روش تحلیل عاملی (CF) با استفاده از نرم افزار PLS نسخه3.2.8 بررسی گردید و برازش مطلوب بدست آمد.

یافته‌های تحقیق

یافته‌های تحقیق در دو بخش توصیفی و استنباطی مورد بررسی و تجزیه‌وتحلیل قرار گرفت. در بخش توصیفی، نتایج تحقیق نشان داد میانگین متغیرهای جو دانشکده‌های علوم ورزشی، قصد کارآفرینی و مهارت کارآفرینی به ترتیب ۳/۷۶۳، ۴/۸۵۱ و ۴/۷۹۲می باشد(جدول۱)

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

جدول ۱ توصیف متغیرهای تحقیق

متغیر	آماره		
	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
جو دانشکده‌های علوم ورزشی	۳۹۱	۳/۷۶۳	۱/۸۶۴
مهارت کارآفرینی	۳۹۱	۴/۷۹۲	۰/۹۲۲
قصد کارآفرینی	۳۹۱	۴/۸۵۱	۱/۵۲۳

باتوجه‌به بالابودن حجم نمونه‌ها، تعداد بالا متغیرها و گویه‌ها و همچنین ضریب چولگی و کشیدگی که در بازه زمانی (۲ و۲-) نمی‌باشد و نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف توزیع داده ها در متغیرهای پژوهش طبیعی نمی باشد (جدول ۲)، لذا برای آزمون مدل تحقیق به روش معادلات ساختاری از نرم افزار اسمارت پی ال اس استفاده شد.

جدول ۲ نتایج آزمون توزیع داده ها

متغیرها	Z	سطح معنی‌داری	کشیدگی	چولگی
جو دانشکده‌های علوم ورزشی	۰/۱۰۲	۰/۰۰۰	-۰/۲۸۱	۰/۰۶۹
مهارت کارآفرینی	۰/۱۲۷	۰/۰۰۰	۰/۶۴۲	-۰/۵۷۹
قصد کارآفرینی	۰/۰۹۶	۰/۰۰۰	-۰/۳۰۷	-۰/۷۴۹

در بخش دوم، برای آزمون فرضیه‌ها و مدل پژوهش از آزمون‌های استنباطی استفاده شد. برای تحلیل الگوها در روش معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی ابتدا باید به بررسی برازش مدل اندازه‌گیری و سپس آزمون فرضیه‌های پژوهش در قالب برازش مدل ساختاری پژوهش پرداخت. برازش الگوی اندازه‌گیری با بررسی سه معیار پایایی، روایی همگرا، روایی واگرا و برازش کلی مدل مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. جهت بررسی پایایی، شاخص‌های پایایی ترکیبی[1]، میانگین واریانس[2] استخراج شده و بارهای عاملی استفاده گردید. چنانچه مقدار پایایی مرکب یا ترکیبی بزرگ‌تر از ۰/۷، میانگین واریانس استخراج شده بزرگتر از ۰/۵ و بارهای عاملی با شرط معنی دار بودن بزرگتر از ۰/۵ باشد، پایایی مدل‌های اندازه‌گیری مورد تأیید است (۲۱).

1.Average Variance Extracted (AVE)
2.Composite Reliability (CR)

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

جدول ۳ شاخص های بررسی پایایی سازه های پژوهش

متغیرها	میانگین واریانس استخراج شده	پایایی ترکیبی	آلفای کرونباخ	R^2	گویه‌ها	بارعاملی	ارزش t
جو دانشکده‌های علوم ورزشی	۰/۸۳۷	۰/۹۳۹	۰/۹۰۲	برون‌زا	جو دانشکده به من انگیزه می‌دهد تا ایده‌هایی برای کسب‌وکارهای جدید توسعه دهم	۰/۸۹۹	۶۰/۱۴۴
					در دانشکده من جو مساعدی برای کارآفرین شدن وجود دارد	۰/۹۳۷	۱۳۰/۸۹۶
					در دانشکده من دانشجویان تشویق می‌شوند تا در فعالیت‌های کارآفرینی شرکت کنند	۰/۹۰۷	۷۷/۰۶۹
مهارت کارآفرینی	۰/۴۴۶	۰/۸۲۸	۰/۷۵۶	۰/۰۳۸	تشخیص فرصت	۰/۷۳۷	۱۳/۱۳۴
					خلاقیت	۰/۸۰۳	۲۴/۱۴۰
					حل مسئله	۰/۸۲۲	۱۳/۲۱۵
					مهارت‌های ارتباطی و رهبری	۰/۸۷۸	۱۱/۰۰۴
					شناخت از محصولات و خدمات توسعه‌یافته	۰/۸۷۵	۱۷/۴۲۹
					شبکه‌سازی و ایجاد ارتباط حرفه‌ای	۰/۸۷۳	۱۵/۰۲۸
قصد کارآفرینی	۰/۶۹۳	۰/۹۳۱	۰/۹۱۱	۰/۳۰۳	من برای کارآفرینی آماده هر کاری هستم	۰/۶۷۸	۲۷/۲۰۱
					هدف حرفه‌ای من کارآفرین شدن است	۰/۷۲۶	۳۴/۲۸۹
					من تمام تلاش خود را برای راه‌اندازی و اداره شرکت خود خواهم کرد	۰/۶۴۲	۳۷/۶۰۲
					من مصمم به ایجاد یک شرکت در آینده هستم	۰/۵۸۹	۵۴/۵۳۶
					من به‌طورجدی به راه‌اندازی یک شرکت فکر کرده‌ام	۰/۶۸۵	۶۷/۶۰۹
					من قصد جدی دارم که روزی یک شرکت راه‌اندازی کنم	۰/۶۸۰	۵۹/۹۱۷

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

برای این که یک سازه از روایی تشخیصی یا واگرای قابل‌قبولی برخوردار باشد، جذر میانگین واریانس استخراج شده یک سازه باید بیشتر از همبستگی آن سازه با سازه‌های دیگر باشد. باتوجه‌به نتایج جدول ۴ می‌توان چنین بیان کرد که سازه‌های مورد بررسی در تحقیق حاضر از روایی تشخیصی خوبی برخوردار هستند. همچنین در مدل‌یابی معادلات ساختاری به روش پی ال اس برای بررسی کیفیت یا برازش مدل اندازه‌گیری یا به عبارتی ابزارهای اندازه‌گیری، شاخص بررسی اعتبار اشتراک[1] در نظر گرفته می‌شود. برای بررسی این شاخص، مجموع مجذورات مشاهدات برای هر بلوک متغیر مکنون[2] و مجموع مجذور خطاهای پیش‌بینی برای هر بلوک متغیر مکنون[3] در نظر گرفته می‌شود. مقادیر مثبت این شاخص نشان‌دهندهٔ کیفیت مناسب ابزارهای اندازه‌گیری است (۲۰).

باتوجه‌به نتایج جداول ۴ و ۵ می‌توان چنین بیان کرد که ابزارهای مورداستفاده در پژوهش از کیفیت مناسبی برخوردار هستند.

جدول ۴ نتایج بررسی روایی تشخیص سازه های پژوهش

ردیف	متغیرها	۱	۲	۳
۱	جو دانشکده‌های علوم ورزشی	۰/۹۱۵		
۲	مهارت کارآفرینی	۰/۳۶۴	۰/۸۳۳	
۳	قصد کارآفرینی	۰/۱۹۵	۰/۴۷۶	۰/۶۶۸

به‌منظور بررسی کیفیت ابزارهای اندازه‌گیری شاخص اشتراک [4] (Q2) استفاده شد. این شاخص از تقسیم مجموع مجذورات خطاهای پیش‌بینی متغیرهای مکنون بر مجموع مجذورات مشاهدات متغیرهای مکنون منهای عدد یک به دست می‌آید. باتوجه‌به مثبت‌بودن مقادیر به‌دست‌آمده این شاخص برای تمامی متغیرهای مکنون، می‌توان بیان کرد مدل اندازه‌گیری پژوهش از کیفیت مناسب برخوردار است (جدول ۵).

جدول ۵ نتایج بررسی شاخص اعتبار اشتراک سازه های پژوهش

سازه‌ها	آماره	SSO	SSE	1-SSE/SSO
۱	جو دانشکده‌های علوم ورزشی	۱۱۷۳	۱۱۷۳	
۲	مهارت کارآفرینی	۲۳۴۶	۱۸۹۳/۰۰۵	۰/۱۹۳
۳	قصد کارآفرینی	۲۳۴۶	۲۳۱۵/۷۱۱	۰/۰۱۳

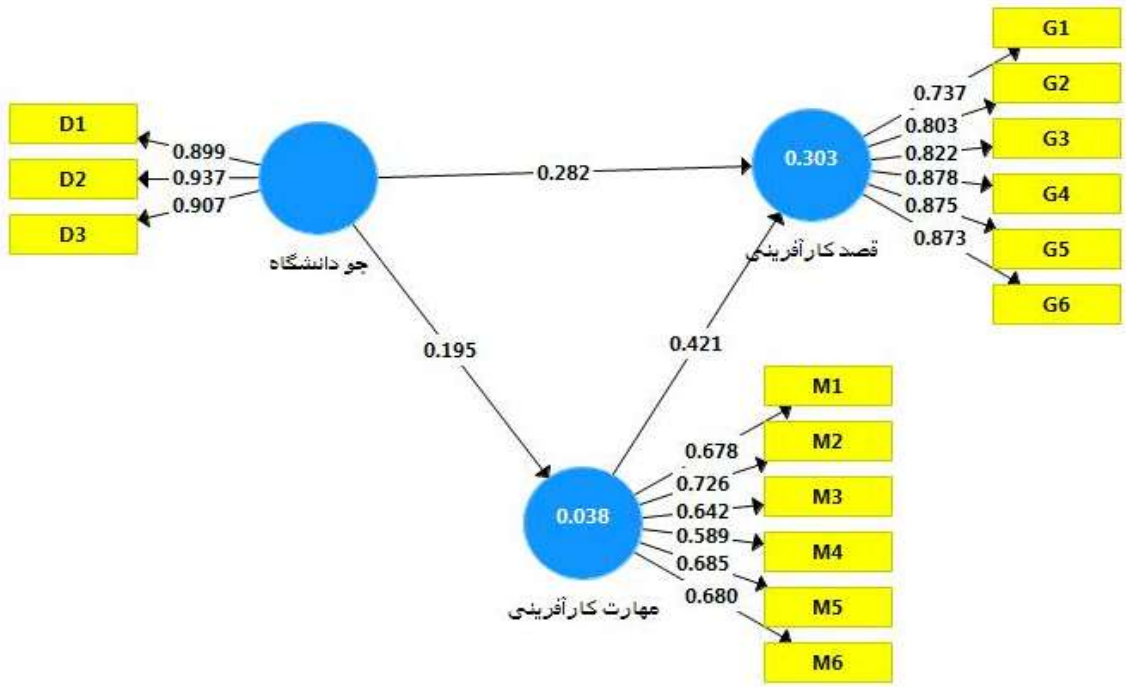
1.Construct Cross Validated Communality
2.Sum of Squares of Observation For Block
3.Sum of Squared Prediction Errors For Block
4.Communality Index

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

همان‌گونه که در جدول ۶ مشاهده می‌شود جو دانشکده های علوم ورزشی اثر مثبت و معنی دار بر قصد کارآفرینی دانشجویان دارد (β=۰/۲۸۲ ، t=۶/۸۹۵). دیگر یافته پژوهش نشان داد جو دانشکده های علوم ورزشی بر مهارت کارآفرینی مثبت و معنادار است (β= ۰/۱۹۵ ، t= ۳/۷۸۱). بخش دیگری از نتایج پژوهش نشان داد اثر مهارت کارآفرینی بر قصد کارآفرینی دانشجویان نیز مثبت و معنی داری می باشد (β= ۰/۴۲۱، t= ۹/۴۲۵).

جدول ۶ اثرات مستقیم متغیرهای مکنون پژوهش

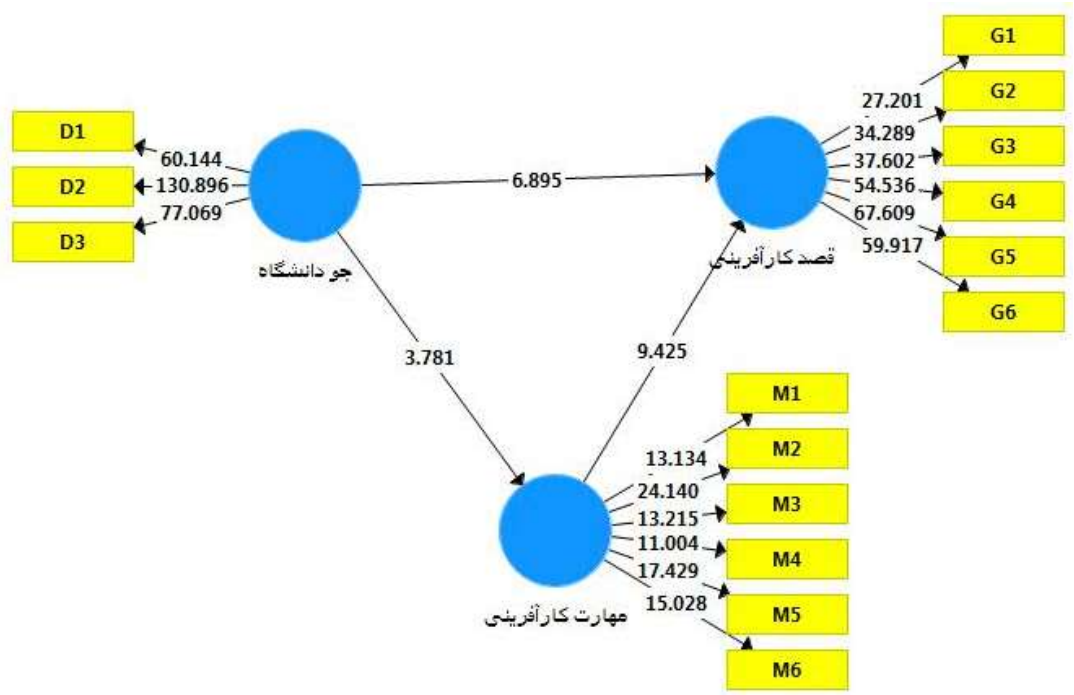
روابط موجود در مدل	مقدار بتا	آماره تی	سطح معنی‌داری
جو دانشکده ← قصد کارآفرینی	۰/۲۸۲	۶/۸۹۵	۰/۰۰۰
جو دانشکده ← مهارت کارآفرینی	۰/۱۹۵	۳/۷۸۱	۰/۰۰۰
مهارت کارآفرینی ← قصد کارآفرینی	۰/۴۲۱	۹/۴۲۵	۰/۰۰۰

شکل ۱. مدل آزمون شده تحقیق در حالت تخمین استاندارد

باتوجه‌به پایین‌بودن ضریب تعیین مهارت کارآفرینی (۰/۰۳۸)که تقریباً ۴ درصد از تغییرات متغیر وابسته توسط آن تبیین می شود. درحالیکه ضریب تعیین متغیر مستقل می تواند ۳۰ درصد متغیر وابسته را تبیین کند و به صورت مستقیم بر جهت رابطه یا میزان رابطه متغیرهای مستقل و وابسته تاثیر می‌گذارد.

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

شکل ۲. مدل آزمون شده تحقیق در حالت اعداد معنی داری

برای آزمون فرضیه چهارم از آزمون سوبل استفاده شد که یکی از آزمون‌های پر کاربرد برای سنجش معناداری تأثیر میانجی‌گری یک متغیر در رابطهٔ میان دو متغیر دیگر است. در آزمون سوبل، یک مقدار Z-Value از طریق فرمول زیر به دست می‌آید که در صورت بیشترشدن این مقدار از ۱/۹۶ می توان در سطح اطمینان ۹۵ درصد، معنادار بودن تأثیر میانجی یک متغیر را تأیید کرد .در این فرمول (a برابر با مقدار ضریب مسیر میان متغیر میانجی) (b مقدار ضریب مسیر بین متغیر مستقل و میانجی و وابسته)؛(c برابر با مقدار ضریب مسیر بین متغیر مستقل و وابسته)((Sa مقدار خطای استاندارد میان مسیر متغیر مستقل و میانجی)(Sb: مقدار خطای استاندار میان مسیر متغیر میانجی و وابسته)

فرضیه چهارم:(Sb=0.043)؛ (Sa=0.051) (c=0.282)؛ (b=0.421)؛ (a=0.195)

$$Z-\text{Value}=\frac{a\times b}{\sqrt{(b^2+s^2a)+(a^2+s^2b)+(s^2a+s^2b)}}=3.545$$

با جای‌گذاری در فرمول فوق، مقدار برای فرضیه چهارم به دست می‌آید. همان‌طور که مشاهده شد، مقدار Z-Value حاصل از آزمون سوبل برابر با ۳/۵۴ شد، به دلیل بیشتر بودن از ۱/۹۶ می توان اظهار داشت که در سطح اطمینان ۹۵ درصد، تأثیر متغیر میانجی مهارت کارآفرینی در رابطه ی بین جو دانشکده های علوم ورزشی و قصد کارآفرینی معنادار است.

تعیین شدت تأثیر میانجی: برای تعیین شدت اثر غیرمستقیم متغیر میانجی از آماره‌ای به نام VAF[1] استفاده می‌شود که مقداری بین صفر و یک را اختیار می‌کند و هر چه این مقدار به یک نزدیک‌تر باشد، نشان از

1. Variance Accounted For

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

قوی‌تر بودن تأثیر متغیر میانجی دارد. در واقع این مقدار نسبت اثر غیرمستقیم بر اثر کل را می‌سنجد (داوری و رضازاده، ۱۳۹۲).مقدار VAF از فرمول زیر مقدار محاسبه می شود:

$$VAF=\frac{a\times b}{(a\times b)+c}=\frac{0.082}{0.364}=0.22$$

این بدان معنی است که تقریباً بیش از ۲۲ درصد از اثر کل جو دانشکده های علوم ورزشی بر قصد کارآفرینی از طریق غیرمستقیم توسط متغیر میانجی مهارت کارآفرینی قابلیت تعامل تبیین می شود.

همچنین در برازش کلی مدل باتوجه‌به مطالعات وتلز و همکاران (۲۰۰۹) می‌تواند با سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ در سه سطح ضعیف، متوسط و قوی تقسیم کرد(۱۹):

فرمول محاسبه برازش کلی مدل در روش PLS

$$GOF=\sqrt{\overline{communalities}\times\overline{R^2}}$$

با درنظرگرفتن این امر و پس از آزمون مدل‌های اندازه‌گیری و همچنین باتوجه‌به نتایج ارائه شـــده در جدول ۳، پایایی مدل های اندازه گیری پژوهش مطلوب برآورد گردید. همچنین با توجه به این که مقادیر پایایی ترکیبی بالاتر از (۰/۷) می‌باشند که نشان دهنده این است که مدل دارای پایایی (چه از نظر آلفای کرونباخ و چه از لحاظ پایایی ترکیبی) مناسبی است.

$$GOF=\sqrt{\overline{communalities}\times\overline{R^2}}=\sqrt{0.659\times 0.170}=0.335$$

باتوجه‌به آن که معیار نامبرده برابر ۰/۳۳۵ می باشد، فلذا بنا بر پژوهش وتلز و همکاران(۲۰۰۹) برازش کلی مدل در حد بسیار قوی مورد تایید قرار می گیرد(۱۹).

جدول ۷.آزمون شاخص برازش کلی

سازه‌ها	شاخص	
۱	RMR	۰/۱۸۳
۲	SRMR	۰/۰۷۹

مقدار این شـــاخص کمتر از ۰/۱ یا ۰/۰۸مناســـب قلمداد می گردد. با توجه به مقادیر حاصـــل از شـــاخص SRMR (۰/۰۷۹)کمتر از ۰/۰۸ باشد برازش کلی مناسب می‌باشد

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

جدول ۸. نتایج آزمون فرضیه های پژوهش

فرضیه	ضرایب t-value	ضریب مسیر	نتیجه
جو دانشکده‌های علوم ورزشی بر قصد کارآفرینی تأثیر معناداری دارد	۰/۲۸۲	۶/۸۹۵	تأیید
جو دانشکده‌های علوم ورزشی بر مهارت کارآفرینی تأثیر معناداری دارد	۰/۱۹۵	۳/۷۸۱	تأیید
مهارت کارآفرینی بر قصد کارآفرینی تأثیر معناداری دارد	۰/۴۲۱	۹/۴۲۵	تأیید
جو دانشکده‌های علوم ورزشی با درنظرگرفتن نقش میانجی مهارت کارآفرینی بر قصد کارآفرینی تأثیر معناداری دارد	۰/۲۲	۳/۵۴۵	تأیید

بحث و نتیجه‌گیری

همان گونه که بیان شد، امروزه کارآفرینی در مفهوم جدید و به اعتبار ارزشمند خود، اقبال گستردهٔ مجامع علمی و دانشگاهی را با خود همراه ساخته و انتظار می رود با حمایت های بخش های دیگر جامعه مانند بخش صنعت، کسب و کار، تجارت و بازار، یکی از آرزوهای دیرینه که همانا همکاری و هماهنگی دانشگاه و صنعت است، تحقق یابد. آموزش عالی از طریق انتقال دانش کاربردی در زمینهٔ اشتغال، ایجاد مهارت ها و توانایی های مورد نیاز در خصوص کارآفرینی، مفاهیم کارآفرینی را به دانشگاه وارد ساخته و دانش، نگرش، و مهارت دانشجویان را به سوی کارآفرینی و کارآفرین شدن تغییر می دهد. در پژوهش حاضر جهت تبیین هر چه بهتر رابطه جو دانشگاه بر قصد کارآفرینی دانشجویان با میانجی گیری مهارت کارآفرینی نسبت به تحقیقات قبلی ابعاد جامع‌تر و نوین تری برای متغیرهای پژوهش شناسایی و استفاده گردید. زیرا با توجه به پویایی کارآفرینی و تغییرات روزافزون آن بر محیط کاری نیاز به تحلیل مستمر آن وجود دارد. در این پژوهش سعی شد ابعاد تعریف شده بیشترین نزدیکی را به مصداق های واقعی داشته باشند. تحلیل عاملی نشان داد که رابطه جو دانشکده ها و مهارت کارآفرینی به ترتیب دارای تاثیر معنی داری در تبیین قصد کارآفرینی در دانشجویان بودند. تمامی متغیرهای پنهان دارای مقدار آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی بالای ۰/۷ می باشند که نشان دهنده این است که مدل دارای پایایی (چه از نظر آلفای کرونباخ و چه از لحاظ پایایی ترکیبی) مناسبی است با توجه به اینکه همه مسیرهای روابط بین عددهای پژوهش بزرگتر از ۱/۹۶ و معنی دار است، این معناداری حاکی از پیش‌بینی صحیح روابط مدل پژوهشی است. از طرفی و میانگین میزان R2 (متغیر مستقل و میانجی) پژوهش ۰/۳۲۲ می باشد. این بدین معنی است که مدل ساختاری پژوهش دارای برازش مناسب است. این یافته‌ها می تواند به هنگام تفسیر نتایج کمک کننده باشد همچنین بر اساس جدول۷ و شکل ۱و۲ چهار مسیر اصلی پژوهش دارای تأثیر معناداری است و فرضیه ها تایید می شود، با توجه به آنکه معیار

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

GOF برابر ۰/۳۳۵ و شاخص SRMR کمتر از ۰/۰۸ می باشند، برازش کلی مدل در حد مناسب مورد تأیید قرار می گیرد. همچنین یافته‌های تحقیق با پژوهش های لو و همکاران،(۲۰۲۱)؛ سرا و همکاران (۲۰۲۱)؛ بیان و همکاران (۲۰۲۱) همسو بوده که آنان نیز معتقد بودند آموزش کارآفرینی در محیط و جو دانشگاه تأثیر قابل توجهی بر قصد و مهارت کارآفرینی دارد و کارآفرینان دارای ویژگی ذاتی نیستند بلکه حاصل آموزش و تجربه می باشد (۸-۱۰)، همچنین از نظر هندایاتیت و همکاران(۲۰۲۰) آموزش کارآفرینی هم بر روی اهداف کارآفرینی دانشجویان و هم بر طرز فکر کارآفرینی تأثیر میگذارد و آموزش کارآفرینی به دانشجویان کمک میکند توانایی شناسایی فرصت‌های تجاری را داشته باشند. با پیروی از این شرایط، خلاقانه تر فکر کنند علاوه بر آن آنان میآموزند که تولنایی خود را برای تجاری‌سازی ایده‌های جدید و اصلاح محصولات فعلی فزایش دهند و از فرصت‌های خوب بازار برخوردار شوند. از طرفی دانشجویانبه دلیل مختلف مانند استقلال، حس مفید بودن بیشتر و غیره، علاقه‌مند به کارآفرینی هستند. این منطقی است زیرا دانشجویان از اینکه توانسته‌اند بدون اتکا به شرکتی که فقط کارمند باشند استقلال داشته باشند، رضایت بیشتری دارند و این خود قصد کارآفرینی را در دانشجویان تقویت میکند.(۶). نگرش کارآفرینانه می‌تواند سیاستگذاران را در برنامه ریزی هرچه بهتر به منظور تدوین پرورش فرهنگ کارآفرینی یاری کند. همچنین نگرش کارآفرینانه بر عملکرد مدیران ورزشی تاثیرگذار است (۲۲). به منظور تقویت نگرش دانشجویان به کارآفرینی، اجرای اقداماتی از قبیل بازدید از طرح‌های موفق کارآفرینان، دعوت از کارآفرینان برای ارائۀ تجارب خود در زمینه راه‌اندازی کسب وکار مجازی و مطالعه و بررسی وضعیت کسب و کارهای موفق به دانشجویان توصیه می شود. نوآوری، خلاقیت و تغییر، عوامل کلیدی و غیرقابل اجتناب ورزش‌اند(۲۳).

کارآفرینی، راهکاری مناسب برای دستیابی به توسعه اقتصادی و ایجاد فرصت‌های شغلی به شمار می‌رود. قصد کارآفرینی نیز پیش‌درآمد رفتار کارآفرینانه است، بنابراین آگاهی از قصد کارآفرینی دانشجویان علوم ورزشی و شناخت عوامل اثرگذار بر آن حائز اهمیت فراوان است. در جهت انجام پژوهش حاضر محدودیت‌هایی شامل ماهیت مقطعی مطالعه، در مورد جهت علیت نمی‌توان مطمئن بود. جامعه پژوهش محدود به دانشگاه‌های تهران و رشته تحصیلی علوم ورزشی بود که امکان تعمیم دقیق نتایج را با مشکل مواجه می‌کند. پیشنهاد می‌شود برای تعمیم دقیق نتایج، پژوهش در شهرها و رشته‌های دیگر نیز اجرا شود تا قدرت تعمیم نتایج را افزایش دهد. همچنین ازآنجاکه پرسش‌نامه‌ها خودگزارشی بودند و توسط خود دانشجویان تکمیل شدند، احتمال عدم صداقت و یا سوگیری در گزارشات وجود دارد، لذا بهتر است در پژوهش‌های آتی، برای اطمینان بیشتر از صحت نتایج، از روش‌های دیگر جمع‌آوری اطلاعات همچون مصاحبه استفاده گردد.

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

بر اساس نتایج یافته‌ها پیشنهادهای اجرایی بر پایه مدل برازش شده به شرح زیر است:

۱- با توجه به تأثیرگذار بودن جو دانشکده‌ها در قصد و مهارت کارآفرینی در دانشجویان، آموزش کارآفرینی به‌منظور بهبود تصویر کارآفرینی به‌عنوان یک گزینه قابل‌قبول شغلی در فوق‌برنامه‌های دانشجویان قرار بگیرد؛ چراکه می‌تواند بر اهداف دانشجویان نسبت به کارآفرینی تأثیر بگذارد.

۲- دانشگاه‌ها از طریق همکاری با الگوهای تجاری موفق، می‌توانند تصویر مثبت‌تری از کارآفرینی برای دانشجویان ارائه دهند. همچنین توصیه می‌شود دانشگاه با معرفی و تکریم کارآفرینان، عوامل انگیزشی لازم را در دانشجویان به‌منظور ارزش‌گذاری به فعالیت‌های کارآفرینانه به وجود آورند.

۳- با توجه به اهمیت آموزش کارآفرینی در سنین پایین و ازآنجاکه برنامه‌های طراحی‌شدهٔ دوره‌های کارآفرینی می‌بایست پاسخ‌گوی نیازهای در حال تغییر محیط پیرامون کسب‌وکار باشد، پژوهشی در مدارس و با جامعه هدف دانش‌آموزان انجام شود.

۴- دراین‌بین ضروری است تا فرصت‌هایی برای ارائهٔ خدمات حمایتی و مشاوره‌ای از سوی مدیریت مراکز آموزشی ارائه و با فراهم‌آوردن زمینه‌های تعاملات اجتماعی دانشجویان با یکدیگر در قالب کارهای گروهی، زمینهٔ اعتماد و نگرش مثبت در دانشجویان دربارهٔ فعالیت‌های کارآفرینی فراهم شود.

Refrences

1. Mohamadkazemi, Reza. Nikraftar, H. Yadollahi Farsi, J. Ahmadpour, M. (2019). The Concept of International Entrepreneurial Orientation in Competitive Firms: A Review & A Research Agenda. International Journal of Entrepreneurship, 2019;23, 3,1-10. https://www.proquest.com/openview/e315433c67b2fe89c2a76e44d3df3497/1?pq-origsite=gscholar&cbl=29727
2. Gonzalez-Serrano MH, Moreno FC, Garcíafernández J, Hervas JC, Pérez-Campos C. Can regional culture values affect the entrepreneurial intentions of Sport Science students? An analysis of two Spanish regions. Journal of Physical Education and Sport. 2017;17(3):1163-71. https://DOI:10.7752/jpes.2017.03179
3. Lara-Bocanegra A, Bohórquez MR, Grimaldi-Puyana M, Gálvez-Ruiz P, García-Fernández J. Effects of an entrepreneurship sport workshop on perceived feasibility, perceived desiderability and entrepreneurial intentions: a pilot study in sports science students. Sport in Society. 2022;25(8):1528-44. https://doi.org/10.1080/17430437.2020.1829596
4. González-Serrano MH, Valantine I, Hervás JC, Pérez-Campos C, Moreno FC. Sports university education and entrepreneurial intentions: A comparison between Spain and Lithuania. Education+ Training. 2018. DOI:10.1108/ET-12-2017-0205
5. Hassi A. Effectiveness of early entrepreneurship education at the primary school level: Evidence from a field research in Morocco. Citizenship, Social and Economics Education. 2016;15(2):83-103. https://doi.org/10.1177/2047173416650448
6. Handayati P, Wulandari D, Soetjipto BE, Wibowo A, Narmaditya BS. Does entrepreneurship education promote vocational students' entrepreneurial mindset? Heliyon. 2020;6(11):e05426. https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2020.e05426

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

7.Jena RK. Measuring the impact of business management Student's attitude towards entrepreneurship education on entrepreneurial intention: A case study. Computers in Human Behavior. 2020;107:106275. https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106275
8. Chen , LY, Sha Y, Wang J, An L, Chen T, et al. How entrepreneurship education at universities influences entrepreneurial intention: mediating effect based on entrepreneurial competence. Frontiers in Psychology. 2021;12:655868. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.655868'
9.Çera E, Çera G, Skreli E. The relationship between entrepreneurship education and entrepreneurial intention: evidence from a transition country. International Journal of Entrepreneurship and Small Business. 2021;43(4):548-69. DOI:10.1504/IJESB.2019.10021381
10.Bian F, Wu C-H, Meng L, Tsai S-B. A study on the relationship between entrepreneurship education and entrepreneurial intention. International Journal of Technology, Policy and Management. 2021;21(1):1-19. DOI: 10.1504/IJTPM.2021.114306'
11. Ratten V. Sport entrepreneurship and public policy: future trends and research developments. Journal of entrepreneurship and public policy. 2019. DOI:10.1108/JEPP-D-18-00099
12.Ratten V, Jones P. New challenges in sport entrepreneurship for value creation. International Entrepreneurship and Management Journal. 2020;16:961-80. DOI:10.1007/s11365-020-00664-z
13. Fathi M, Rad M, Tahereh S. Identifying factors affecting the creation and promotion of entrepreneurship among physical education and sports science students. Scientific-Research Quarterly of Applied Researches in Sports Management. 2020;9(1):49-63. (Persian) https://doi.org/10.30473/arsm.2020.7095
14. Mondalizadeh, Z., Honari, H. Survey the factor affecting on sport entrepreneurship: as a interdisciplinary area, interdisciplinary journal.2010; 2(2): 113- 136. (Persian) https://doi.org/10.7508/isih.2010.06.006
15. Holienka M, Holienková J, Holienka M. Sports as a stepping-stone for entrepreneurship: Examining sports university students. Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis. 2018;66(6):1485-96. DOI:10.11118/actaun201866061485
16.González-Serrano MH, Moreno FC, Hervás JC. Sport management education through an entrepreneurial perspective: Analysing its impact on Spanish sports science students. The International Journal of Management Education. 2021;19(1):100271. DOI:10.1016/j.ijme.2018.11.007
17.Naia A, Baptista R, Biscaia R, Januário C, Trigo V. Entrepreneurial intentions of sport sciences students and theory of planned behavior. Motriz: Revista de Educação Física. 2017;23:14-21. DOI:10.1590/S1980-6574201700010003
18.Dehghan S,A, Peymanfar M,H. The Factors Affecting the Entrepreneurial Intention of Sports Science Students Based on the Planned Behavior Theory. Sports Business Journal. 2021;1(2):33-46. https://doi.org/10.22051/sbj.2021.37889.1016
19.Talebpour M, Marefati A, Gholamian J. Presenting the regression model of organizational climate and organizational entrepreneurship of physical education schools in Iran,. Journal of Research in Sports Sciences. 2009. (Persian) https://doi.org/10.22059/jsm.2020.297660.2410

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]

20.Santomier, J. Sport business entrepreneurship. New England Journal of Entrepreneurship,2012, 5 (1): 5-6. https://www.proquest.com/openview/6276234a2f9181eb5aace4e3216e39e2/1?pq-origsite=gscholar&cbl=27512

21. Seyed Abbaszadeh JA,et al. An introduction to structural equation modeling by PLS method and its application in behavioral sciences An introduction to structural equation modeling by PLS method and its application in behavioral sciences. Uremia University. 2014:266. https://www.researchgate.net/publication/264701932_An_Introduction_of_Structural_Equations_Modeling_by_PLS_Method_and_its_Application_in_Behavioral_Sciences

22. Mohammad Kazemi R, Omidi Y. Sport Entrepreneurship: A Recent Approach in Entrepreneurship and Sport Management. Journal title 2011; 1 (2) :69-86. (Persian) http://jrsm.khu.ac.ir/article-1-144-en.html

23. Mohammad Kazemi, R,. Hosseininia, Gh H, Ramzan Zarandi, S. The effect of entrepreneurial attitude on the performance of sports managers (case study: Wrestling Federation of the Islamic Republic of Iran). Entrepreneurship Development Scientific Research Quarterly, 2013; 6(1): 67-85. (Persian) https://doi10.22059/jed.2013.36249

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-10-31]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.11.2]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.224]